

AVATUD KIRI

Nr. 2

1. aastakäik

1989

Rahu olgu teile

Et elu võiks kesta, selleks on vaja rahu. Tänapäeval on rahuküsimus väga aktuaalne. Meid kõiki huvitab: kas rahu või sõda, häving või heaolu?

Rääkides meie ajast ütles Jeesus: «Aga te saate kuulda sõdadest ja sõnumeid sõjast... Sest rahvas tõuseb rahva vastu ja kuningriik kuningriigi vastu, ja nälga ja maavärisemisi on paiguti.» (Mt.24,6.7).

Viimasel ajal on otsene tuumasõja oht meie riigimeeste aruka tegutsemise tõttu vähenenud. Kuid veel on palju relvi ja hävitusvahendeid. Kui palju on need põhjustanud tohutuid kannatusi ja hädasid, muserdatud elukäike, lõhestatud hingega inimesi!

Ka mitmest muust aspektist vaadatuna on tänapäeva olukorrad väga pingelised. Pinged püsivad rahvuste vahelistes suhetes, poliitilisel, usulisel ja majanduslikul tasandil. Tervet maailma on tabanud ökoloogiline kriis. Ohu, vee ja maapinna saastatus mõjutavad meie tervist ja ähvardavad üldise katastroofiga. Kui selline suund jätkub, surevad meie järeltulijad põlvkonnad meie poolt toodetud reostusse. Väidetakse, et maailmas puuduvad viiesajal miljonil inimesel normaalseks eluks vajalik toid, sajad tuhanded lapsed surevad igal aastal nälga.

Inimesi ahistavad veel mitmed lahendamata probleemid, nagu narkomaania ja terrorism. Sellele lisanduvad ravimatud haigused, AIDS...

Paljud teadlased kinnitavad, et tsivilisatsiooni areng kiirendab tsivilisatsiooni lõppu.

Mida siis teha? Kas meie probleemidele polegi lahendust? Kas XX sajandi inimene tõesti omaenda kätega endale hukatuse valmistab? Inimkonna helgemad pead on ametis lahenduse otsimisega. On ju kõigis kogemustes ja teadmistes, mida on talletatud, palju kasulikku. Näib aga, nagu takistaks mingi salapärane jõud häid ideid ellu rakendamast.

On Keegi, kes pakub meie probleemidele lahendust. Jeesus ütles: «Seda ma olen teile rääkinud, et teil oleks rahu minus, maailmas on teil ahastust, aga olge julged, mina

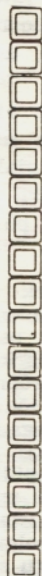
olen maailma ära võitnud» (Joh. 16,33). Suur inimloomusele arusaamatu armastuse jõud võidab kord kurjuse maailmas.

Juuresoleval pildil on kunstnik kujutanud olukord, mis peaks kusagil kaugemal tulevikus saabuma, kui kurjus võidutseb ja relvad kõnelevad. Kuid sellel pildil on veel üks detail, mis on lootuseks kõigile kristlastele. See on Jeesuse taastulemine. Kusagil on öeldud, et Jeesus tuleb siis, kui kõik seosed ja olukorrad on nii sassis ja sõlmes, et inimesed ei suuda sellesse lahendust tuua. Võib-olla olemegi sellisesse aega jõudmas.

Jäänud on vaid üks tee, mis viib meid välja.

«Mina olen Jehoova, su Jumal, kes sulle õpetab, mis on kasulik, kes sind juhatab teele, mida sa pead käima» (Js.48,17).

AAGU TAKKIS

Luuletaja eneseleid

«Teadus võimsa käega
on taeva põrmustan'd
ja nagu piksevõega
on usu tühistan'd.

Tõde meie elulaad
ja mitte paljas loba.
Las inglid taevast elavad,
koos lindudega laulgu!»

Nii kirjutas saksa luuletaja H. Heine oma nooruspäevil.

...Möödusid aastad ja ühe oma teose järel sõnas mõtiskleb ta nüüd juba hoopis teisiti:

«Kuna vajan ise Jumala armu, siis olen kõigile oma vaenlastele amnestia kuulutanud. Need luuletused, mis pooleldi häbematusi armsa Jumala vastu sisaldasid, olen ma pelgliku kiivusega tuleroaks andnud: pigem põlegu värsid, kui nende kokkusoperdaja.

Ja ma olen nagu kadunud poeg tagasi pöördunud Jumala juurde pärast seda, kui ma kaua aega hegellastega sigu hoidsin. Oli see armetus, mis mind tagasi tõi? Võib-olla armetusest erinev põhjus... Taevane koduigatsus vallutas minu ja ajas mind läbi metsade ja kuristike, üle petlike dialektika mägi-radade. Oma teel leidsin ma pan-teistide jumala, aga ma ei vajanud teda. See vaene ulmeolevus on põimunud ja kasvanud ühte maailma-ga, on temasse vangistatud ning haigutab sulle tahtetult ja jõuetult vastu... Kui tahetakse Jumalat, kes suudaks aidata... siis peab tunnustama Tema isiksust, Tema maailmavälisust, Tema püha ole-must, Tema ülitarkust, üliõiglust.»

Eessõnas «Religiooni ja filosoofia ajaloost Saksamaal»:

«Ma sain oma selguse lihtsalt ühe raamatu lugemisest. — Ühe raama-tu? Jaa, see on vana lihtne raamat, tagasihoidlik nagu loodus; tugev ja vähenõudlik nagu päike, mis meid soojendab, nagu leib, mis meid toidab; raamat, mis meie vastu vaatab nii hubaselt, nii õnnistavalt nagu vanaema, kes iga päev seda raamatut värisevate huultega, prillid ninal, loeb. — Seda raamatut ni-metatakse lihtsalt Raamatuks, Piib-lik, täie õigusega ka Pühakirjaks. Kes on oma Jumala kaotanud, võib Ta selles Raamatus uuesti leida, ja kes Teda kunagi tundnud pole, sel-lele õhkub siit vastu jumaliku Sõna hingust.»

(Die grössten Geister über die höchsten Fragen, Leipzig)

Ristlusu

lätete juures

Meie kristliku religiooni rajajaks on Jeesus Kristus. Tema kohta üt-leb Piibel: «Vaadates usu alusta-jale ja täidesaatjale Jeesusele, kes risti kannatas temale oodatava rõõ-mu asemel» (Heebr.12,2).

Enne maailma tulemist oli Jee-sus, «kes taevast on maha tulnud» (Joh.3,13), Isa juures. Ta tuli maa-ilma selleks, et surra patustanud ja seega surma mõistetud inimeste asemel.

Jeesus sündis «Petlemas, Juuda-maal» (Matt.2,5) Miks just Juuda-maal?

Et leida vastust sellele küsimuse-le, peame esiteks midagi teadma rahvast, kelle Jumal valis oma õpetuse ja korralduste edasikand-jaks. Juudi rahva esivanemad oma-sid kõrget moraali keset paganrah-vaste kõlbelist langust. Paganad tõid väikesi lapsi ohvriks ebajuma-latele, elasid väärastunud sekuaal-elu. Nende religioon oli sageli seotud prostitutsiooniga.

Jumala Vaimu sisendusel kirju-tasid juudi kirjanikud oma rahva läbielatust ajaloo, milles jutustasid haaravalt Jumala käitumisest ini-mestega. Nad ülistasid puhast, Ju-malale pühendatud elu ja panid kirja ka Jumala antud õpetused. Jumala kümme käsku on säilinud selle raamatu lehekülgedel. See raamat on säilinud tänaseni. Sel-le nimeks on Piibel — Pühakiri. Juudi rahva hulka saatis Jumal oma Poja olema eeskujuks inimes-tele ja neid õpetama.

Kahjuks ei säilitanud juudid endas kõiki jumalikke iseloomu-jooni, nagu «õiglus, halastus, usta-vus» (Matt.23,23). Seetõttu lasid nad Jeesuse risti lüüa. Meie ajani on tollest koledast kuriteost säili-nud ajaloolisi andmeid juudi ajaloo-lase Josephus Flaviuse kaudu, kes elas mõnikümmend aastat pärast Jeesust. Ta kirjutab:

«Sel ajal elas Jeesus, tark ini-mene, kui teda üldse inimeseks nimetada saab. Ta oli päris usku-matute tegude kordasaatja ja kõigi nende inimeste õpetaja, kes rõõmu-ga tõe vastu võtsid. Nõnda tõmbas ta palju juute ja ka palju paganaid enda juurde. Ta oli Kristus. Ja kuigi Pilatus ta meie rahva ülikute nõudel ristisurma mõistis, ei muu-tunud ta järelkäijad talle ustavu-setuks. Sest ta ilmus neile kolman-dal päeval jälle elavana, nagu seda

ja tuhat teist imelist asja Jumala läkitatud prohvetid ette olid kuu-lutanud. Ja kuni meie ajani kestab edasi kristlaste rahvas, kes end te-ma järele nõnda nimetavad» (Jü-dische Altertümer XVIII 3,3, Halle a.d. Saale, dr. H. Klement).

Nõnda tekkis kristlik kogudus esiteks juutide seas ja kandus hil-jem paganate hulka. Paganad, või õigemini teised rahvad, ei sallinud juute nende omalaadse ja range re-ligiooni pärast. Selline suhtumine on kandunud üle kristlaste hulka ka tänapäeval, mistõttu kristlased on mõnes osas ka Piibli õpetustest eemaldunud, nagu näiteks püha-päeva pühitsemises laupäeva ase-mele. Jeesus aga ei jaga seda sallimatus. Vaatamata sellele, et juu-did Ta risti lasid lüüa, ütles Ta:

«Me kummardame, mida me tea-me, sest õndsus tuleb juutidelt» (Joh.4,22).

Õndsus tuleb usu kaudu Jeesu-sesse, kellest me saame teada Püha-kirja lugedes.

Avatud Kiri — imeline Raa-mat, Piibel. Selles on palju mõis-tatuslikku, palju tähenduslikku. Selles on ajalugu, elulugusid, õpetusi, aga ka pilguheit tulevikku. Selles on räägitud meie Lunastajast Jeesu-sest Kristusest. Ometi on see raa-mat, Avatud Kiri, kõigi nende jaoks, kes sellest elu otsivad.

Kirikuisa Augustinus jutustab oma raamatus «Pihtimused», kuidas ta pärast pöörast patusse langenud eluaega meeletehes ühes aias Ju-malat palus. «Seal kuulsin korraga naabermaja poolt otskui laulva tüdruku või poisi häält, mis ikka neid sõnu kordas: «Võta ja loe, võta ja loe». Ta läks tuppa, avas Piibli ja leidis sealt seest rahu oma hingele.

V. VIIRALU

Algkristlaste sümboolid

IXΘΥΣ

kr.k. «kala»
Selle sõna tähed moodustuvad järgmise lause sõnade esimestest tähtedest

ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ
ΘΕΟΥ ΥΙΟΣ ΣΩΤΗΡ

kr.k. «Jeesus Kristus, Jumala Poeg, Päästja».

Lõikus

Ei mäletagi, millal viimati nägin nii kõrget viljamüüri, kui sel aastal ühel soo-uudismaal. Rukkipõld oli sedavõrd pika ja ühtlase kõrrega, et vaagisin endamisi: sellise vilja üle võis ka endisel ajal iga talumees uhkust tunda. Lapsepõlves sooviuksin niisugusesse põldu sukelduda — viljapead kõikumas peakohal, ümberringi kõrred ja aina kõrred. Juba mõne sammuga oled kadunud sellesse kollasesse kahisevasse maailma nagu oleks muld endasse imenud langeva vihmapiisa... Kuid ega viljapõldu tohtinud niisama tallata. Selles suhtes ei teinud vanemad vahet, kas oli see kolhoosi või oma põld. Vilja vastu pidi aukartust tundma.

Võib vaielda selle üle, missugune aasta-aeg on parim. Kellele meeldib kevad, kellele suvi, kellele talv. Kuid näib, et vajatavaim ja oodatavaim on ikkagi lõikusaeg. Talumees, kelle töö ja tarkusega põld igal aastal kohevaks muudetakse, milles külvatud seeme meie põhjamaa lühikese suve jooksul mitmekordseks paljuneb, seesama talumees ootab pikisilmi lõikusaja saabumist. Ja nii aastast aastasse, sajandist sajandisse. Meie esivanemad oskasid lõikuse eest tänada. Keda siis? Ja mille eest? Kogu töö on ju enda tehtud, keda siis veel tänada. Meie esivanemad tänasid Jumalat. Lõikuse eest, päikesepaiste eest, vihma eest, elu ja tervise eest, leiva eest. Meie lõikuse tulemused sõltuvad tänapäevalgi peale oma töö veel soodsast kevadest, päikesepaistelistest ilmadest, vihmasadudest.

Kahju, et oleme osanud rikkuda palju sellest, mis toob lauale meie igapäevase leiva.

Meie toit sisaldab küll taimekaitsemürke, küll ülearuseid nitraate. Tervislik toitumine on muutunud üha keerukamaks. Ometi on võimalik ka praegustes tingimustes oskusliku maaharimise korral — kasvõi oma aias — lõigata saak, mis toob tervist ja rõõmu. Kuulugu ka siia juurde meiepoolne tänu! Tänu Loojale ja Lunastajale!

«Kõikide silmad ootavad sind ja sina annad neile nende roa omal ajal.» L.145,15.

RAIMU KURIS

Laste tervisepäevad

11.—13. augustil k. a. korraldas koguduse misjoni-vabatahtlike grupp lastele tervisepäevad Triigi poolsaarel. Telklaagrissse saabus 15 last ja 6 lapsevanemat. Romantiline koht kunagise kordoni lähedal mändimetsa all mererannas võlus kõiki oma rahuga ning kolm päeva möödus kiiresti.

Kõigepealt püstitati telgid, varuti lõkke jaoks puid ja siis muidugi ujuma. Pärast kokkade Anne ja Alla poolt lõkkel valmistatud maitsvat lõunasööki moodustati grupid ja pandi paika toimekonnad: palve-, toidu- ja majandustoimekond. Edasi toimus piisulik rivistus. Laagrilipu heiskasid grupivanemad Marek, Rain ja Marko. Loeti ette päevakord ja tegevuskava kolmeks päevaks.

Lõkkeõhtul pidi igaüks end tutvustama ja vastama küsimusele «Miks olen ma siin?». Lõpuks tuli see kõige raskem osa: magamaminek.

Laupäeva hommikul, peale hommikvõimlemist ja kehakinnitust oli vabaõhu piiblitund teemal: «Mis on

taevariik ja kuidas sinna saada». Peale lõunat korraldati ümbruskonda jalutuskäik, mille käigus iga grupp pidi koguma viis taime, et need välja panna «Taimetundmise tunniks». Huvi asja vastu oli märgatav. Õhtul toimus veel viktoriin Piibli teemadel.

Viimane päev oli sportlik. Hommikul olid poisid varakult ametis kuivanud virvikute leidmisega, et valmistada «luud», mis hästi tuld võtaks. Tulemas oli matkatehnika takistusriba läbimine, mille elementideks olid: telgi püstitamine, «kuristiku» ületamine kõistee abil, haavatu kandmine, asimuuda määramine ja nõõri läbipõletamine. Harjutati hoolega ja kaasaenamist oli kuhjaga. Viimase alana oli rahvastepall. Dramaatiliste ponnistuste tulemusena oli edukam Marko võistkond.

Laagri lõpetamisel sai iga osavõtja kleebise ja mälestuseseme. Parima grupi eesõiguseks oli arbuus kristlikult kolmeks lõigata.

M. PÄRNA

Info

Koguduse 77. aastapäev

18.—20. augustil toimusid SPA Kuressaare Koguduse 77. aastapäeva pidulikud jumalateenistused. Seoses emakeele Piibli 250. aastapäevaga oli motoks valitud L.119,105: «Sinu sõna on mu jalale lambiks ja valgustuseks mu jalgteel!»

Reedeõhtusel jumalateenistusel oli teemaks «Kuidas saime oma Piibli?», kasutusel olid slaidid «Surnumere käsikirjadest».

Hingamispäeval teenis meid SPA Balti Uniooni sekretär Aarne Kriisk, kes kõneles usu- ja praktilistest probleemidest ja SPA Pärnu Koguduse pastor Heino Lukk.

Pühapäeval, viimasel aastapäeva jumalateenistusel, pani pastor Endel Daniel südamele igapäevase piibliuurimise ja küsis: «Kas kõigil on Piibel? Kellel ei ole, palun tõstke käsi!» Üks julge naisterahvas tõstis käe ja nüüd on tema «nälg töö järele rahuldatud». Kahjuks ei suuda me veel praegu kõiki soovivaldusi rahuldada, kuid usume, et tulevik on lootusrikkam.

Koosolekute muusikalise osa sisustas SPA Pärnu Koguduse laulukoor ja noorteesambel A. Kitsemetsa juhatusel.

M. PÄRNA

Avatud raamat

Su ees on avatud raamat.
Läbi möödunud aegade hämaruse
su hinge ta vaatab,
loeb ära su mõtted,
su igatsuse.

Sa läksid tast toona mööda, —
ei pakkunud huvi sulle ta veerud.
Jäid lappamata ta koltunud lehed.
Aeg kulus mure ja tööga...
Ning taamal sagisid mehed,
kes kisades kinnitasid:
«See raamat on müü! On igand!
Ena, kus asi!
Tas esineb kümme tuhat vigat!»

See raamat su ees on nagu alas,
mis kulutab vasarad ära.
Ei ühegi vaenlase käsi
võind kustutada
ta süra.

Ja nüüdki ta hää ei väsi,
ei jookse ta kuulutus tühja.
Kel kõrvad on kuulda, see kuulgu,
mis Vaim temas öelda tahab:

«Kel iganes hinges on janu,
see tulgu
ja Eluvee Allikast joogu!»

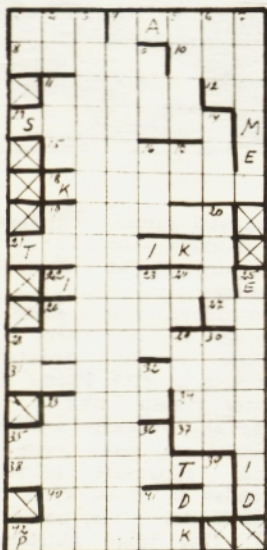
Su ees on avatud Jumala Sõna,
see valgustab kogu su eluiga.
Kui palves sa loed seda täna,
siis imetled — pole temas ühtegi viga.

R. VOOKALJU

Noortele ja lastele

Ristsõnad

Lahenduse hõlbustamiseks on üksikud tähed välja kirjutatud.

Paremale: 1: Valitsuskepp. 4: Koht Iisraeli kõrberännakul, kus rahvas nurises Moosese vastu. 8: Tasane jutt. 10: Aabrahami sünnilinn. 11: Valguseavad ehitises. 12: Noot. 13: Mitte teadaolev, mitte mõistetav. 15: Mees, kes sümboliseeris Kris-

tust. 18: Linn Väike-Aasias, kuhu apostel Paulus läkitas ühe oma kirjadest. 19: Linn, kus apostel Paulus pidas ühe oma jutlustest. 21: Vanaaegne riietuse Rooma riigis. 22: Jumala nimetus. 26: Maapealne, ajalik. 27: Mi-bemoll. 28: Apostel Pauluse sõber ja rännukaaslane. 31: Jumal on ... (kahetsevate patuste vastu). 33: Elamu. 34: «Üks» inglise keeles. 35: Ese, mida kasutab Kristus oma teise tuleku päeval. 27: Vanem (lühend). 38: Alasti, paljas. 40: Riik Aafrikas, kus suur osa rahvastikust on adventistid. 42: Sobilik, kohane.

Alla: 1: Ühesugused tähed. 2: Tähes-tiku tähed, millega võrdles ennast Kristus. 3: Elu ülemad voorused. 4: Jumala töötus inimesele. 5: Heitgaasidest reostatud õhk. 6: Asesõna käändes. 7: Keel, mida kõneldi Kristuse ajal Palestiinas. 9: Asesõna. 11: Suur veenõu. 14: Ühesugused tähed. 16: Mitte külm. 17: Mi-bemoll. 19: Kallim kui raha. 20: Kõrge juhtmõte. 23: ... bapstid, reformatsiooniaja usklikud, tõstsid üles õige ristimisetalituse. 24: Venekeelne eitus. 25: Kristuseaegne vennaskond Surnumere kaldal. 26: Asesõna. 28: Keemiline element. 29: «Elus» kreeka k. 30: Talent. 32: Noot. 33: Koht Iisraeli kõrberännakul, kus oli viha allikas. 35: Postkast. 36: Venekeelne eesliide täh. «peale». 39: Ühesugused tähed. 41: Väärismetall.

Koostanud R. VOOKALJU

Järgmises numbris alustame pildisarjaga Piibli esimestest raamatutest.

«Armsad lapsed! Kui te Piibli esimese raamatu avate, leiате kohe minu nime. Ma olen Mooses. Jumal avaldas mulle meie maailma saamisloo. Soovin teile sellest jutustada. Kindlasti olete huvitatud, kuidas Maa, Päike ja Kuu, inimesed ja loomad tekkinud on.»

SP Adventistide Kuressaare
Koguduse väljaanne

Toimetaja VOLDEMAR VIIRSALU

Toimetus: 203300 Kuressaare, Piiri
37. Trükipoognaid 0,5. Trükiarv 3000.
Tellimuse nr. 1494. «Saarte Trükikoda» Kuressaare, Komandandi 1.
Hind 20 kop.